Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in calce peculiari quoda[m] ...

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

Quot et quae sit principales et necessarie testamenti potes et quot que cavsales et voluntarie. Ru. v

urn:nbn:de:bsz:31-115460

Visual Library

ſcriptionis teſtiũ et ſigilloꝝ appẽ
ſione cõſiſtit. et ideo dicit̄ in ſcri=
ptis.i.in ſolẽnitatib⁹ p̄dictis ſine
quibus regulariter nõ valet: quia
ex ipſis ſubſtantiã accipit: et hoc
tale teſtamentum nõ eſt neceſſe te
ſtib⁹ patefieri: qꝛ clauſam et inuo=
lutã ſcripturã põt teſtator offer=
re teſtib⁹ etiã ignorantib⁹ q̇d cõti
neat̄ in ea. vt. C. de teſta. l. hac cõ=
ſultiſſima. et. l. cum antiquitas. §.
vlti. et. l. iubem⁹. Sʒ de hoc teſta
mẽto diffuſi⁹ tractabit̄ i loco ſuo
ī. ſcʒ in. rubri. de teſtamen. in ſcri=
ptis. Aliõ notant̄ dꝛ nũcupatiuũ
id ẽ ſine ſcriptis: ī q̂ teſtamẽto he
redis et legatarioꝝ noĩa et oĩa q̄
cõtinent̄ in eo corã teſtib⁹ nuncu
pant̄. i. declarant̄ et patefiũt. Et
dicit̄ ſine ſcriptis id eſt ſine ſolen=
nitatib⁹ predictis: qꝛ nõ opus eſt
ſcripturã interuenire: licet eñi vt
plurimum ſcriptura interueniẽte
ad ꝓbationẽ fiat / tñ ſine ipſa con
fici poteſt. Itẽ nec eſt op⁹ ſubſcri
ptiones teſtiũ et ſigilla apponere
vt inſti. de teſta. §. finali. et. C. e. l.
hac ꝯſultiſſima. §. ꝑ nũcupationẽ
Sic igit̄ patet ꝙ nũcupatiuũ ali=
quãdo cũ ſcriptura aliqñ ſine fie=
ri põt: quoꝝ oĩm exẽpla et forme
ſuis locis ponẽtur.

Teſtamẽtũ in ſcriptis nõ eſt neceſſariũ patefieri.

Quot et q̄ ſit p̄cipales ⁊ neceſſarie teſtamẽti ꝑtes: et quot ⁊ q̄ cauſales et volũtarie. Ru. v.

SCire debes ꝙ q̄=
dam ſunt que ad teſta=
menti fidem et probatio
nem accedunt: vt puta legitimo=
rum teſtium legitimus numerus
et etiam teſtamenti quod fit in
ſcriptis ſubſcriptiões teſtiũ et ſi=
gilla: ſed de his ſuis locis tractet̄
ſcʒ. ī. in rubrica de teſti. / ī teſta. ad
hibendis. et. ī. de teſta. in ſcriptis.

Preter hec autẽ quedã alia ſunt
que circa teſtamenti tenorẽ et for
mã cõſiderari oportet: ⁊ q̄ in ordi
nanda teſtamẽti ſerie poſſunt oc=
currere: et de his preſens tracta=
tus ꝓſequit̄ / quoꝝ potiſſime tria
ſunt que in cuiuſlibet teſtamenti
forma elegãter ac debite ordinan
da nequeãt preteriri: et ipſa ſola
tria reddũt teſtamẽtũ decoꝝ / ꝑfe
ctũ / et tutũ. Primũ eſt prohemiũ
ordinatio. Secũdũ heredis inſti=
tutio. Tertiũ clauſula generalis
Prohemiũ eñi ponẽdũ ẽ tũ ꝓpt
teſtatoris ꝑſonã ſufficiẽtis in quo
eſt deſcribendũ q̄ eſt cã ꝑina origi
nalis ⁊ efficiẽs teſtamẽti: tũ ꝓpt
decorẽ / tũ etiã cõſuetudinẽ gñalẽ
Additio. Facit ad iſtud. l. i. ff.
de ori. iu. Gerardus mulert.
Heredis vero inſtitutio ꝓſus
neceſſaria ẽ: qñ ipſius teſtamẽti
eſt fundamẽtũ: et caput ſine q̄ nõ
valet teſtamentũ. vt dictũ ⁊ ꝓba=
tus eſt. ſ. ī rub. q̇d ſit teſta. ꝟſi. vl=
ti. dicit̄. ⁊ c. Per tertiũ autẽ ſcilʒ
per clauſulã generalẽ ꝓuidet̄ pe=
riculo q̄d caſualiter iminere poſ=
ſit: cui⁹ īcurſu teſtatoris volũtas
omni iure deficeret. Et ideo do=
ctrine cauſa p̄cipio hec tria in te=
ſtamẽto aliquo nõ omitti. Sũt ⁊
alia tria ex ſola teſtatoris volũta
te pendentia / que oĩno neceſſaria
nõ ſunt: quia ſine his et eorũ quo
libet teſtamenti forma ſubſiſtit: et
ad perfectionẽ teſtamẽti nil ope=
rãtur qualia ꝑima ſunt legata: vi=
delicet donationes a teſtatoribus
relicte: ⁊ ab heredibus preſtande.
§. i. inſtitu. de lega. quas nemo co
gitur inuit⁹ facere. ff. de admen.
lega. l. rẽ legatã. Poteſt eñi fieri
teſtamentum ſine leg. ⁊ fideicom.
vt. ff. de here. inſti. l. i. §. q̇ neqꝫ. Se
cundo ſubſtitutiones quas teſta=
tor neceſſe non habet facere eo ꝙ
ſunt ſecũdarie et cõditionales in=
ſtitutiones. l. ij. §. defert̄. ff. de bo

Prohemiũ q̄re ponitur

Legata fideicõmiſſa aut ſubſtitutiones nẽo cogitur facere.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

no. poſ. ſm̃ tabu. Conſtat ergo q̃ heredi inſtituto nemo cogit̃ cõditionẽ adijcere: et poſt primũ gradũ inſtitutionis ad ſecunduꝫ non trãſit quis inuitus cũ huiuſmodi ſubſtitutiões de ſingulari voluntate teſtatoris ꝓcedant. vt inſti. de vulga. ſub. in pri. Satis eſt eñ q̃ ipſa heredis inſtitutio teſtamẽto dedit caput ꝛ vitã. Tertio poſt legata et ſubſtitutiões ſunt quedam alie generales teſtamẽtarie diſpoſitiones que de ſola teſtatoris volũtate prudẽtia et arbitrio ꝓcedũt / vtputa quãdo vetat detrahi falcidiã de legatis: quando ꝓhibet alienationes: quãdo ꝓuidet filijs impuberibus de tutore: et ſimilia que nec dici poſſunt legata, nec inſtitutiões: nec ſubſtitutiones: ſꝫ al's gñali vocabulo võlũtarie ꝓuidẽtie teſtatorꝫ de q̃b⁹ oĩbus. ĩ. ſuis locis dicet̃. Igitur ex his que dicta ſunt colligas q̃ ĩ teſtamentis poſſunt ſex capitula contineri. (Ita tradit etiam ſpe. ĩ ti. de iſtru. edi. §. cõpẽdioſe. ꝓpe fi. §. ibi. ꝛ in ſũma no. Gerar. mu.) quorum prima tria ſcꝫ prohemiũ / heredis inſtitutio / et clauſula generalis ponẽda ſunt vt teſtamẽtũ ſit ꝑfectum et tutũ. In ceteris vero tribus vltimis ſcilicet legatis / ſubſtitutionib⁹ / et diſpoſitionib⁹ dictator ſimpliciter proſequit̃ beneplacitũ teſtatorꝫ. Itẽ colligas q̃ in aliq̃ teſtamẽto aliq̃d ↄtineri nõ põt / q̃d nõ recludatur ad aliq̃d ſex capitulorꝫ vl' mẽbrorꝫ p̃dictorꝫ

Prohemiũ q̃ ꝓ ponitur

De ordinãdis tã principalib⁹ q̃ȝ ſecundarijs ꝑtib⁹ teſtamẽti. Ru. vj.

Licet i ordinãdis tã principalib⁹ q̃ȝ ſc̃darijs partib⁹ teſtamẽti ſm̃ diuerſos regionuꝫ mores diuerſimode ꝓcedatur: tñ ad tria in ordine ſeruanda certa debet ratio mouere ſcribentẽ / vt res pares ſimul: diſpares vero diſiuncti ponãtur: et vnũquodq̃ȝ teneat locũ ſuũ. Eſt enim ordo pariũ: diſpariũq̃ȝ rerũ ſuo debito loco collocãdarꝫ diſpoſitio. iuxta illud Singl'a q̃q̃ȝ locũ teneãt ſortita decẽter. vt inq̃t horati⁹ in libro de arte poetica. Nã ſꝫ ſanctũ Bernardũ Scire quid agas / ꝛ agẽdi ordinẽ ignorare nõ eſt ꝑfectũ. Igit̃ et ſi quedã ex his capitulis puta legata et alias voluntarias diſpoſitiões teſtatoris poſſit dictator licẽter vel hoc vel illo loco deſcribere / nihilominus tñ illa q̄ ad dei reuerentiã / et animarũ ſalutẽ ꝑtinere noſcant̃ debent tanq̃ȝ digniora p̃cedere: qñ aliter videt̃ capite deorſum teſtamẽti forma depẽdere. Igit̃ p̃mo loco ponat̃ ꝓhemiũ. Scd̃o legata. Tertio inſtitutiões. Quarto ſubſtitutiões. Quĩto volũtarie ꝓuidentie teſtatoris. Sexto et vltimo clauſula gñalis. Et q̃ talis ꝓceſſus in ordinãdis his capitul' elegans ſit: tã ex ordine: q̃ȝ ex textu infra ſcripturarũ cauſarꝫ ꝓbabilibus rationibus apparebit.

Ordo quid ſit

Horatius.

Ordo in teſtamento ſeruãd⁹

Additõ. Aduerte tñ q̃ omiſſio iſti⁹ ordinis. s. declarati ꝛ oſtenſi nõ vitiat ſcripturã ſeu teſtamẽtũ l. ambiguitatẽ. ꝛ l. p̃poſteri. C. de teſtamẽtis. facit. l. nec ei. ff. de ſolu. ꝛ inſti. de lega. §. ante heredis. de quo an videlicet, et quando ordo omiſſ⁹ vitiat vl' nõ: vide late ꝑ bar. in. l. ij. §. prius. ff. de vul. ꝛ pu. ſubſti. Gerardus mulert.

Ordis omiſſio quando valet.

De ꝓhemijs. Ru. vij

Prohemium dicitur a prothos q̃d ẽ primũ: et emion q̃d ẽ orno / quaſi p̃mi libri

Prohemiũ vñ dicatur.